

Varlık finansman fonunun faiz gelirlerinde BSMV matrahı

Belge türü	Özelge
Kanun	GİDER VERGİLERİ KANUNU
Özelge no	39044742-130[Özelge]-591215
Tarih	22.07.2019

T.C.

İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları KDV-ÖTV Grup Müdürlüğü

Sayı : 39044742-130[BSMV-Özelge]-E.591215

22.07.2019

Konu : Varlık finansman fonunun faiz gelirlerinde BSMV matrahı

İlgi : 15/03/2018 tarih ve 889913 evrak kayıt numaralı özelge talep formunuz.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuza ekli yazıda, bankanızın kurmuş olduğu varlık finansmanı fonuna, bankanız kredilerinin dayanak varlık olarak satışının yapılması suretiyle söz konusu varlık finansmanı fonu tarafından menkul kıymet ihracı gerçekleştirerek menkul kıymet ihracı karşılığında toplanan paralar ile fon sağlandığı, kredi anaparasının bugünkü değerinin mevcut kredi vadesi dikkate alınarak iç iskonto yöntemine göre hesaplandığı, bu hesaplama sonucu bulunan tutar ile mevcut kredi

anapara bakiyesi arasında ortaya çıkan farkın bankanız için faiz geliri, fon için ise faiz gideri olduğu, bankanızın kredilerin fona satışında lehe aldığı paralar üzerinden %5 oranında banka ve sigorta muameleleri vergisi (BSMV) hesapladığı, fonun ise devraldığı kredilere ilişkin faiz tutarlarının tamamı üzerinden faizlerin tahakkuku aşamasında BSMV ödediği belirtilerek fon tarafından bankanıza ödenen kredi faiz gideri tutarının, lehe alınan kredi faizi gelirine isabet eden paranın hesabında işlem maliyeti olarak dikkate alınıp alınamayacağı hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun 28 inci maddesinde, "*Banka ve sigorta şirketlerinin 10/6/1985 tarihli ve 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanununa göre yaptıkları işlemler hariç olmak üzere, her ne şekilde olursa olsun yapmış oldukları bütün muameleler dolayısıyla kendi lehlerine her ne nam ile olursa olsun nakden veya hesaben aldıkları paralar banka ve sigorta muameleleri vergisine tabidir.*

Bankerlerin yapmış oldukları banka muamele ve hizmetleri dolayısıyla kendi lehlerine her ne nam ile olursa olsun nakden veya hesaben aldıkları paralar (kendileri veya başkaları hesabına menkul kıymet alıp satmayı, alım - satıma tavassut etmeyi veya alıp sattıkları menkul kıymet karşılığı borçları ödemeyi taahhüt etmeyi meslek haline getirenlerin bu faaliyetleri dolayısıyla lehlerine kalan paralar ile mevduat faizi vermek veya sair adlarla faiz ve benzeri menfaatler sağlamak üzere devamlı olarak para toplama işiyle uğraşanların topladıkları paralara sağladıkları gelir ve menfaatler üzerinden komisyon, ücret, hizmet karşılığı gibi adlarla aldıkları paralar dahil) da banka muameleleri vergisine tabidir.

90 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye göre ikraz işleriyle uğraşanlarla ikinci fıkrada belirtilen muamele ve hizmetlerden herhangi birini esas iştiğal konusu olarak yapanlar bu Kanunun uygulanmasında banker sayılırlar. Bir şahsın münhasıran altın alım ve satımı ile uğraşması banker sayılmasını gerektirmez." hükümleri yer almaktadır.

Mezkur Kanunun mükellefi belirleyen 30 uncu maddesinde, BSMV'yi banka ve bankerlerle sigorta şirketlerinin ödeyeceği, matrahı belirleyen 31 inci maddesinde ise BSMV matrahının 28 inci maddede yazılı paraların tutarı olduğu ve vergi matrahından gider ve vergi adı altında indirim yapılamayacağı hükümleri yer almaktadır.

Öte yandan, 87 Seri No.lu Gider Vergileri Genel Tebliğinin "B-2- 6802 Sayılı Kanunun 28 inci Maddesinin İkinci Fıkrasında Belirtilen Muamele ve Hizmetleri Esas İштиğal Konusu Olarak Yapanlar"

başlıklı bölümünde; "Emeklilik yatırım fonları, menkul kıymet yatırım fon ve ortaklıkları, aracı kurumlar, portföy yönetim şirketleri, vadeli işlem aracılık şirketleri ile merkezi kayıt kuruluşu ve vadeli işlem ve opsiyon borsası gibi kuruluşlar, 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 32 nci maddesinin verdiği yetki ve izin çerçevesinde menkul kıymetlere ilişkin işlemleri esas faaliyet konusu olarak yapmaktadırlar. Bunların 6802 sayılı Kanunun 28 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen işlemleri BSMV ye tabi olacaktır.

...

Buna göre, 6802 sayılı Kanunun 28 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen işlemleri esas işgal konusu olarak yapanlar, bu işlemleri ilgili kanunlarla yetkilendirilmek veya izin verilmek suretiyle yürüten kişileri ifade etmektedir. Dolayısıyla bunların 6802 sayılı Kanunun 28 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen işlemleri 'esas işgal konusu' olarak BSMV ye tabi olacak, bunlar dışındakilerin aynı fıkarda belirtilen işlemleri 'esas işgal konusu' olmadığından KDV ye tabi olacaktır." açıklamaları yer almaktadır.

Ayrıca, 89 Seri No.lu Gider Vergileri Genel Tebliğinde de belirtildiği üzere; BSMV'de vergiyi doğuran olayın meydana gelmesi için bir muamele yapılması ve bu muamele sonucu lehe para kalması şartlarının birlikte gerçekleşmesi gerekmektedir; dolayısıyla BSMV'de her işlem tek başına bağımsız olarak dikkate alınmakta ve o işlem sonucu lehe alınan para vergilendirilmektedir; diğer bir deyişle, bir işlem neticesinde gelir elde edilmemişse (lehe para kalmamışsa) BSMV'ye tabi bir matrah da bulunmamaktadır; bunun doğal sonucu olarak, BSMV'ye tabi her işlem tek başına ele alınmakta, işlem sonucunda lehe para kalmışsa BSMV doğmakta, kalmamışsa veya zarar edilmişse doğmamaktadır; vergilemede işlem esas alındığından, vergiye tabi matrah bulunurken, bir işlemde elde edilen gelirden, başka bir işlemde elde edilen zarar düşülememektedir; bu durumun, işlemde elde edilen gelirin hesabında, işlem maliyetlerinin dikkate alınmasına engel olmadığı tabiidir.

Buna göre, bankanızın sahip olduğu kredilerin banker kapsamında BSMV mükellefi olan fonunuza satışı nedeniyle lehe para alması işlemi ile fonunuz tarafından satın alınan kredilerden faiz geliri elde edilmesi işlemi iki ayrı işlem olup, söz konusu krediler nedeniyle fonunuz tarafından elde edilecek faiz gelirleri üzerinden BSMV hesaplanması gerekmektedir. Bu kapsamda, fonunuz tarafından BSMV matrahının tespitinde, kredilerin faiz gelirlerinden, bankanıza ödenen paraların işlem maliyeti olarak indirilmesi mümkün değildir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026